

Saa godt som ingen af den heromhandlede Gruppe af Kommuner følger de understøttedes Forhold, naar de paagældende flytter til en anden Kommune.

For de paagældende *mindre Købstadkommuner* og de paagældende *Landkommuner* gælder det gennemgaaende, at de sociale Udvalg stadig har en vis Føling med de understøttede, saaledes at vedkommende Udvalg som Regel vil være i Stand til at skride ind, hvis der viser sig at være Grundlag for Tilbagebetaling. Det samme gælder, hvis de paagældende flytter til en anden Kommune, idet man da ofte har Føling med dem gennem deres Venner og Slægtninge, eventuelt gennem Folkeregistret. I øvrigt har flere af Landkommunerne udtalt, at der ikke har foreligget noget Tilfælde, hvor der har været Grundlag for Tilbagebetaling, og at det formentlig sjældent vil komme til at foreligge. De følger derfor ikke bestemte Retningslinier.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, *i hvilket Omfang* Tilbagebetaling af ydet Hjælp har fundet Sted, vedlægger man 4 Tabeller, Tabel I og II (Bil. 1) og Tabel III og IV (Bil. 2 og 3) vedrørende Regnskabsaaret 1934—35 og for 18 Kommuners Vedkommende 1935—36.

I *Tabel I* findes særskilt for de 3 Kommunegrupper, Hovedstaden, Købstæderne og Sognekommunerne, for Regnskabsaaret 1934—35 opført dels Udgifterne til Kommunehjælp med og uden Tab af Valgret og dels de i Henhold til Forsorgslovens § 301, jfr. § 309, tilbagebetalte Beløb.

Af *Tabel II* fremgaar, med hvilke Procenter de udbetalte Beløb er blevet tilbagebetalt henholdsvis i Hovedstaden, Købstæderne, Sognekommunerne og hele Landet.

Man vil se, at det helt igennem drejer sig om meget lave Procenter. Af de *ca. 53 Mill. Kr.* udbetalt som Kommunehjælp uden Tab af Valgret er der i hele Landet *tilbagebetalt 0,8 pCt.* Af de *ca. 5 Mill. Kr.*, der er udbetalt som Kommunehjælp med Tab af Valgret, er der i hele Landet *tilbagebetalt 1,1 pCt.*, og af de *ca. 3 Mill. Kr.*, udbetalt som Fattighjælp, er *Refusionsprocenten 2,2*. Hovedstaden ligger gennemgaaende lavt. Købstæderne ligger noget højere end Hovedstaden og Sognekommunerne, forsaavidt angaar Kommunehjælp med Tab af Valgret og Fattighjælp, men man maa erindre, at disse Poster vejer langt mindre til end Kommunehjælp uden Tab af Valgret, for hvilken Post Refusionsprocenten er den samme (1,4) i Købstæder og Sognekommuner.

I *Tabel III og IV* findes tilsvarende Oplysninger som henholdsvis i Tabel I og II for 12 Købstæder samt 6 Sognekommuner for Regnskabsaaret 1935—36. Til Sammenligning er anført de tilsvarende Tal for 1934—35.

Udsnittene er imidlertid saa smaa, at man maa være meget forsigtig med paa Basis heraf at drage Slutninger angaaende Forholdene i Landet som Helhed i Regnskabsaaret 1935—36 eller angaaende Udviklingen fra 1934—35 til 1935—36. Det kan dog bemærkes, at den Procent, der er blevet refunderet af Udgiften til Kommunehjælp uden Tab af Valgret i de 12 Købstæder, i Gennemsnit for 1934—35 var 1,0, medens den tilsvarende Procent for 1935—36 var 0,9, hvilket tyder paa, at der næppe er indtraadt væsentlige Forandringer med Hensyn til Tilbagebetalingen i Købstæderne fra 1934—35 til 1935—36.

Resultatet af de indhentede Oplysninger finder Udvalget stort set at maatte opføre saaledes, at den siden Socialreformens Ikrafttræden stedfundne Tilbagebetaling ikke kan siges at være et tilfredsstillende Udtryk for Gennemførelsen af § 301, og at der er Anledning til at søge opnaaet en højere Tilbagebetalingsprocent. Naar Spørgsmaalet da rejses, om det vil være muligt at angive nogle nærmere *Retningslinier* i saa Henseende, maa det imidlertid have i Erindring, at der for Socialreformens Gennemførelse kun har været Tale om Tilbagebetaling af ydet Hjælp i endnu mindre Omfang — bl. a. af den Grund, at ydet Hjælpekassehjælp ikke kunde kræves tilbagebetalt — og at der som Følge heraf aldrig har været fastlagt nærmere Principper for, i hvilket Omfang Tilbagebetaling skulde finde Sted. Da Erfaringsmaterialet derfor er saa overordentligt ringe, vil det selvsagt være vanskeligt for Udvalget nu at forsøge at opstille bindende Principper i saa Henseende. *Paa den ene Side* er det selvfølgelig klart, at hvis der sker en saadan Bedring i paagældende understøttedes økonomiske Kaar, at han er i Stand til at tilbagebetale, vil saadan Tilbagebetaling være af Betydning, ikke blot af Hensyn til *Kommunernes Økonomi*, men Tilbagebetalingen vil ogsaa være af *moralsk Værdi* under Hensyn til de Virkninger, der efter Loven er knyttet til Modtagelse af Kommunehjælp og Fattighjælp. Dette maa navnlig gælde, naar det drejer sig om et rent *midlertidigt* Trangtilfælde, hvor der er ydet Hjælp, som paagældende uden Vanskelighed vil kunne tilbagebetale, naar der bliver stillet bestemt Krav herom fra Kommunernes Side; der kan f. Eks. saaledes være Tale om Huslejhjælp for et kortere Tidsrum, Betaling af en Gasregning under en midlertidig vanskelig Situation